

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 14 kwietnia 2011 r.

DOLiS/DEC-302/11

dot.: [...]

DECYZJA

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r., Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) oraz art. 12 pkt 2, art. 18 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r., Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wniosku O Spółdzielni Mieszkaniowej „P” o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją administracyjną z dnia 3 sierpnia 2010 r. o sygnaturze: DOLiS/DEC-1005/10/30870/30879/30885/30888/30892 /30906/30909 w sprawie odmowy udostępnienia przez ww. Spółdzielnię danych osobowych Panów: S.C., P.M., M.K., J.K. oraz Pani L.J. Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O,

utrzymuję w mocy zaskarżoną decyzję.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (zwanego dalej Generalnym Inspektorem) wpłynęła skarga Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O (zwanego dalej Zakładem), w której podniósł, iż O Spółdzielnia Mieszkaniowa „P” (zwana dalej Spółdzielnią) uzależniła udostępnienie Zakładowi danych osobowych członków Spółdzielni tj.: Panów: S.C., P.M., M.K., J.K. oraz Pani L.J. od uiszczenia przez Zakład opłaty w wysokości 50 zł. netto od każdego wniosku o udostępnienie danych. Zakład w przedmiotowej skardze wskazał, że wnioski o udostępnienie żądanych danych były kierowane kilkakrotnie do Spółdzielni.

W związku z powyższym Zakład zwrócił się do Generalnego Inspektora o wydanie decyzji administracyjnej nakazującej Spółdzielni udostępnienie danych ww. osób.

W toku przedmiotowego postępowania Generalny Inspektor ustalił następujące okoliczności faktyczne.

1. Odpowiednio w za pismami z dni [...] czerwca 2009 r. (znak: [...]), [...] lipca 2009 r. (znak: [...]), [...] lipca 2009 r. (znak: [...]), [...] lipca 2009 r. (znak: [...]), [...] czerwca 2009 r. (znak: [...]) Zakład zwrócił się do Spółdzielni z wnioskiem o udostępnienie danych osobowych w zakresie

m.in. informacji: - czy Pan S.C. zameldowany obecnie w [...] jest właścicielem lub współwłaścicielem lokalu mieszkalnego bądź lokalu użytkowego położonego w zasobach lokalowych administrowanych przez Spółdzielnię; - czy Pan P.M. zameldowany obecnie w [...] jest właścicielem lub współwłaścicielem lokalu mieszkalnego bądź lokalu użytkowego położonego w zasobach lokalowych administrowanych przez Spółdzielnię; - czy Pani L.J. jest właścicielem lokalu mieszkalnego położonego w [...]; - czy Pan M.K. jest właścicielem lokalu mieszkalnego położonego w [...]; - czy Pan J.K. jest właścicielem lokalu mieszkalnego położonego w [...]. W treści ww. pism Zakład jako podstawę prawną żądania podawał art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) - zwanej dalej ustawą, wskazując, iż „powyższe dane są niezbędne do dochodzenia roszczeń”.

2. W odpowiedzi na powyższe za pismami z dnia [...] czerwca 2009 r. (znak: [...]), [...] czerwca 2009 r. (znak: [...]), [...] lipca 2009 r. (znak: [...]), [...] lipca 2009 r. (znak: [...]) i [...] sierpnia 2009 r. (znak: [...]) Spółdzielnia poinformowała Zakład, iż „żądane informacje będą udzielone po dokonaniu wpłaty 50 zł netto”.
3. W wyjaśnieniach udzielonych Generalnemu Inspektorowi Spółdzielnia wskazała, iż „O Spółdzielnia Mieszkaniowa «P» w O nigdy nie odmówiła Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych w O udostępnienia danych osobowych wymienionych w Państwa piśmie osób, a jedynie warunkowała udostępnienie danych wniesieniem opłaty w wysokości 50,00 złotych netto od wniosku. Odpłatność usługi została wprowadzona Uchwałą Zarządu Spółdzielni nr [...] z dnia [...] 09.2008 r.”. Spółdzielnia dodała również, że „zgodnie z art. 36 § 1a ustawy z dnia 17.06.1966r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (na dyspozycję art. 36 tej ustawy powołał się ZUS Oddział O we wnioskach o udostępnienie danych) informacje i wyjaśnienia, o których mowa w art. 36 § 1 ustawy, udzielane są nieodpłatnie jedynie przez uczestników postępowania oraz organy administracji publicznej i jednostki im podległe lub przez nie nadzorowane (Spółdzielnia nie należy do tych podmiotów). Tym samym Spółdzielnia może żądać stosownej opłaty za udzielenie informacji”.

Po zapoznaniu się z całością zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w dniu 3 sierpnia 2010 r. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję administracyjną o sygnaturze: DOLiS/DEC- 1005/10/30870/30879/30885/30888/30892/30906/30909, mocą której nakazał Spółdzielni udostępnienie Zakładowi (w zakresie przez niego żądanym w pismach do Spółdzielni z dni [...] czerwca 2009 r. (znak: [...]), [...] lipca 2009 r. (znak: [...]), [...] lipca 2009 r. (znak: [...]), [...] lipca 2009 r. (znak: [...]), [...] czerwca 2009 r. (znak: [...])) danych ww. osób.

Spółdzielnia w ustawowym terminie tj. w dniu [...] sierpnia 2010 r. złożyła do Generalnego Inspektora wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy. W swoim wniosku Spółdzielnia zarzuciła Generalnemu Inspektorowi naruszenie:

- 1) art. 7 pkt 5 w związku z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych poprzez przyjęcie, że Spółdzielnia jest uprawniona do udostępnienia danych ww. osób – niebędących członkami Spółdzielni - bez ich zgody,

- 2) art. 36 § 1a ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. 2005 r. Nr 229 poz. 1954), poprzez przyjęcie, że Spółdzielnia zobowiązana jest do nieodpłatnego udostępnienia danych osobowych członków Spółdzielni.

Po rozważeniu wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy oraz powtórным przeanalizowaniu materiału dowodowego, na podstawie którego Generalny Inspektor wydał zaskarżoną decyzję, rozstrzygnięcie organu do spraw ochrony danych osobowych z dnia 3 sierpnia 2010 r. należy uznać za prawidłowe.

Na wstępie podkreślenia wymaga, iż Spółdzielnia przetwarza dane osób, o których udostępnienie wnosi Zakład w celu niezbędnym dla zrealizowania uprawnień lub spełnienia obowiązków wynikających z ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz. U. z 2003 r., Nr 119, poz. 1116) oraz z ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (Dz. U. 2003 r. Nr 188, poz. 1848 z późn. zm.). Tak więc dokonane przez Spółdzielnię we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy rozróżnienie ww. osób na członków Spółdzielni i nieposiadających tego przymiotu nie ma żadnego znaczenia prawnego dla przedmiotowej sprawy. Istotne znaczenie posiada bowiem status Spółdzielni jako administratora powyższych danych.

W ustawie o ochronie danych osobowych nie wprowadzono uregulowania dotyczącego odpłatności od rozpatrzenia wniosku o udostępnienie danych ze zbioru prowadzonego przez administratora danych. Zatem powyższa ustawa nie uzależnia udostępnienia danych od wniesienia przez wnioskodawcę opłaty ustalonej przez administratora. Generalny Inspektor, działając w granicach powyższej ustawy nie jest uprawniony do weryfikacji zasadności pobierania, jak i ustalania wysokości takich opłat w trybie ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r., Nr 229, poz. 1954). Generalny Inspektor w zaskarżonej decyzji wskazywał na obowiązek nie zaś nieodpłatny obowiązek udostępnienia żądanych przez Zakład danych (będących w posiadaniu Spółdzielni). Zatem drugi z powyższych zarzutów przeciwko rozstrzygnięciu Generalnego Inspektora jest nietrafny.

Nie jest również zasadny zarzut dotyczący przeszkody w udostępnieniu przez Spółdzielnię danych ww. osób ze względu na to, iż nie dysponuje ona zgodą tych osób na takie przetwarzanie. Podkreślenia wymaga, że w sytuacji gdy podmiot, którego dotyczy określone postępowanie uchyla się o złożenia istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy wyjaśnień – w tym związanych ściśle z jego osobą, ustawodawca umożliwił organom państwowym (uprawnionym do ingerencji w stosunki społeczne, gospodarcze oraz prawa i wolności obywateli) pozyskiwanie informacji o takich osobach bez ich zgody. Artykuł 36 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji uprawniał zatem Zakład do przetwarzania danych Panów S.C., P.M., M.K., J.K. oraz Pani L.J. – w posiadaniu których jest Spółdzielnia – bez zgody tych osób. Zgodnie z tym przepisem w zakresie niezbędnym do prowadzenia egzekucji organ egzekucyjny może żądać od innych niż uczestnicy postępowania, organy administracji publicznej oraz jednostki organizacyjne im podległe lub podporządkowane podmiotów, informacji i wyjaśnień. Zatem przedmiotowe przetwarzanie usprawiedliwione jest art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych w brzmieniu którego przetwarzanie danych jest dopuszczalne wtedy, gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa. Dodatkowo zgodnie z wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 19 lutego 2010 r. – sygnatura akt: III SA/Wr 675/2009 -

LexPolonica nr 2246668, <http://orzeczenia.nsa.gov.pl> organ prowadzący postępowanie w celu dojścia do prawdy obiektywnej obowiązany jest stosować wszelkie środki dozwolone prawem.

Mając na uwadze użyte w ww. art. 36 § 1 pojęcie „*informacje*”, należy za nie uznawać również dane osobowe, jeżeli są one niezbędne do prowadzenia przez organy egzekucyjne postępowań mających na celu wykonanie obowiązków o których mowa w powyższej ustawie, zaś poprzez określenie „*inne podmioty*” należy rozumieć wszystkie podmioty, do których organ egzekucyjny zwraca się o udzielenie powyższych informacji. Wskazania wymaga, iż wszystkie podmioty, do których zwróci się organ egzekucyjny, są zobowiązane do udzielenia mu informacji w określonym zakresie, chyba że przysługuje im prawo odmowy zeznań w charakterze świadka (art. 83 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r., Nr 98, poz. 1071 z późn. zm. – zwanej dalej Kpa.), prawo odmowy odpowiedzi na zadane pytanie (art. 83 § 2 Kpa), albo jeżeli nie zostały one zwolnione z obowiązku zachowania tajemnicy prawnie chronionej (art. 82 pkt 2 Kpa). Zgodnie z art. 83 Kpa osobami mogącymi odmówić zeznań w charakterze świadka są: małżonek strony, wstępni, zstępni i rodzeństwo strony oraz jej powinowaci pierwszego stopnia, jak również osoby pozostające ze stroną w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli. Prawo odmowy zeznań trwa także po ustaniu małżeństwa, przysposobienia, opieki lub kurateli – (zob. Przybysz Piotr, Najnowsze wydanie: Postępowanie egzekucyjne w administracji. Komentarz, Warszawa 2008 Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis str. (wydanie V) ss. 472, ISBN: 83-7334-661-9). Wskazania również wymaga, iż niezbędność informacji do prowadzenia egzekucji zależy od uzasadnionego uznania organu egzekucyjnego (R. Hauser, Z. Leoński, *Komentarz do ustawy o postępowaniu egzekucyjnym...*, s. 70). Powinny być to informacje, których zbieranie przez władze publiczne jest niezbędne w demokratycznym państwie prawnym (por. art. 51 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej).

W świetle powyższego stwierdzenia wymaga, iż dbałość o materialne interesy Spółdzielni nie może kolidować z interesem publicznym.

Na marginesie dodać należy, że Generalny Inspektor nie ingeruje w celowość uczynienia przez organ egzekucyjny osób, których dane dotyczą, zobowiązanymi w rozumieniu ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie, w wyroku z dnia 6 grudnia 2002 r. (sygn. akt II SA 3987/01) wskazał, iż „to czy jakaś okoliczność ma znaczenie dla sprawy określa samodzielnie skład orzekający. W działalność tę nie może ingerować organ administracji jakim jest Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, gdyż zaprzeczyłoby to konstytucyjnej zasadzie niezawisłości sądów wynikającej z art. 178 ust 1 Konstytucji RP. Podobne stanowisko w sprawie kompetencji Generalnego Inspektora zajął również Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 2 marca 2001 r. (sygn. akt II SA 401/00), stwierdzając m.in.: „(...) Generalny Inspektor (...) nie jest organem kontrolującym ani nadzorującym prawidłowość stosowania prawa materialnego i prawa procesowego w sprawach należących do właściwości innych organów, służb czy sądów, których orzeczenia podlegają ocenom w toku instancji czy w inny sposób określony odpowiednimi procedurami (...)”.

Reasumując powyższe, Spółdzielnia obowiązana jest udostępnić Zakładowi żądane informacje, gdyż zobowiązuje ją do tego prawo (czego zresztą Spółdzielnia nie kwestionuje), a Zakład ma prawo przetworzyć pozyskane od Spółdzielni dane w celu wskazanym w ustawie.

Decyzja jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych i w zw. z art. 13 § 2, art. 53 § 1 i art. 54 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 z późn. zm.), od niniejszej decyzji stronie przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 - 193 Warszawa).